

Învățăm valorile prin metoda P4C în proiectul eTwinning „Three apples fell from the sky”

Mariana Lenuța Bumbaru, profesor învățământ primar Școala Gimnazială

Nr.22 Galați

Proiectul „Three apples fell from the sky” este un proiect european cu 15 parteneri, printre care 1 din Azerbaidjan, 1 din Croația, 2 din Albania, 1 din România, 10 din Turcia, desfășurat cu elevi cu vârsta cuprinsă între 7-11 ani, în perioada septembrie 2020 – ianuarie 2021. Poveștile noastre tradiționale, care au un loc important în transferul moștenirii noastre culturale imateriale, conțin valorile universale indispensabile societății noastre (bunătate, sinceritate, iubire, cooperare, cinste), și au, în același timp, un rol foarte important în dobândirea acestor valori. Scopul proiectului este acela de a îmbunătăți învățarea elevilor prin dezvoltarea literației și a gândirii critice, prin utilizarea instrumentelor Web 2.0, de a ajuta elevii să dobândească alfabetizare digitală, de a crește persoane care folosesc limba în mod eficient, de a dezvolta abilități de exprimare în limba română și în alte limbi străine (engleză, turcă).

Prin acest proiect, ne-am dorit să dezvoltăm comportamente pozitive și să formăm abilități ale secolului 21 prin basme universal ori naționale: Albă ca Zăpada, Pinocchio, Muzicanții din Bremen, Scufița Roșie, Sarea în bucate. În proiectul nostru, metoda P4C(Philosophy for children) a fost folosită ca metodă inovatoare și creativă. Au fost desfășurate sesiuni de formare a profesorilor parteneri pentru învățarea și aplicarea metodei P4C. În fiecare lună, au fost explorate două valori ale basmelor: cooperarea, încrederea, onestitatea și bunătatea. Formele de organizare utilizate au fost diverse: individual, în pereche, în echipă de câte 4, lucru în comun cu echipe mixte, produse și lucrări colaborative. Au fost organizate concursuri de ilustrare a poveștilor studiate, am compus scurte cântecele despre povești și sloganuri pentru promovarea lecturii, iar elevii și comunitățile școlare implicate au participat activ la vot.

Prin activitățile acestui proiect educațional am urmărit, în primul rând, să dezvolt abilitățile de citire și înțelegere a textului citit, să le formez elevilor mei obiceiul sănătos de a citi în familie și la școală, să povestească ceea ce au citit, să identifice mesajul lecturii și să-și dezvolte gândirea critică și creativă. În al doilea rând, proiectul și-a propus creșterea gradului de implicare și motivare a elevilor cu risc de abandon școlar prin stimularea gustului pentru lectura poveștilor tradiționale românești și a celor din literatura universală.

Filozofia pentru copii este o practică educațională care urmărește să dezvolte gândirea reflexivă, creativă și critică la copiii de toate vârstele. Philosophy For Children (P4C) este o abordare pedagogică dezvoltată de profesorul și scriitorul Mathew Lipman, care se concentrează pe predarea abilităților de gândire de ordin superior și a capacității de a pune întrebări și a raționa. Este o abordare a învățării condusă de elevi, bazată pe anchetă. Metoda constă într-o deliberare cu privire la o chestiune de semnificație filozofică folosind povești, inima metodei constând într-o deliberare între copii în care animatorul adult (profesorul) are rolul de ghid și facilitator. Prin întâlnirea punctelor de vedere și confruntarea cu argumente, copiii experimentează gândirea lor, cea a altora și natura discuției. Încurajarea unei deliberări filosofice înseamnă a permite o învățare prin practicarea schimbului democratic de idei.

Fără a studia în amănunt istoria și evoluția utilizării acestei metode în cei peste 40 de ani de când este aplicată și în cele peste 60 de țări în care a fost utilizată cu succes, eu și ceilalți profesori străini implicați în acest proiect am învățat să abordăm poveștile propuse prin întrebări de bază utilizate pentru a filozofa cu copiii („Ce este bunătatea?”, „Animalele au sentimente?”, „Ce este iubirea?”, „Ce este adevărul?”, „Ce gust are iubirea?”, „Sunt mai importante vorbele bune sau faptele bune?”, „Crezi că oamenii învață din greșelile lor?”...). După ce am citit textul cu voce tare, am trecut la adresarea de întrebări și formularea de răspunsuri, apoi am organizat dezbateri pe baza comportamentului personajelor și morala poveștii. Au urmat dramatizări și povestiri utilizând „storytelling cube”, prin care copiii au ilustrat pe cele 6 fețe ale cubului momentele principale ale poveștii.

Impactul multiplelor activități din cadrul proiectului a fost neașteptat de mare. Interesul copiilor a crescut considerabil. Din ce în ce mai mulți copii au dorit să citească, să povestească, să facă predicții, să participe la dramatizări și dezbateri prilejuite de comportamentul personajelor. Când ne-am întors fizic la școală, au început să aducă de acasă cărți și să citească în pauze, să facă schimb de cărți, să împrumute cărți din biblioteca clasei și să își solicite părinții să meargă la librărie și să le cumpere cărți. Impactul a fost pozitiv și asupra părinților, care au început să manifeste mai mult interes pentru lectura în familie. Poveștile au fost întotdeauna cea mai bună modalitate de a capta atenția elevilor și de a-i implica activ în activități de învățare durabilă. Am 8 elevi în clasă care, în timpul școlii online, din cauza faptului că nu aveau dispozitive electronice sau acces la internet, lipseau de multe ori la cursuri. În cadrul acestui

proiect, elevii au început să participe cu plăcere la cursuri și să-și crească stima de sine și motivația. Rezultatele au început să apară, ei participând la toate activitățile, dorind să citească, să spună povești, să deseneze, să împrumute cărți. Au învățat să coopereze cu alți colegi și parteneri în alte proiecte, au învățat cum să rețină mai ușor informațiile, să folosească tehnologia, aplicațiile digitale și jocurile interactive pentru a crea produse de calitate care au fost apreciate de ceilalți elevi ai școlii, părinți și comunitatea de pe piață. Prin utilizarea metodei P4C, elevii mei au învățat să-și exprime părerea și să învețe să respecte părerile celorlalți, dându-și seama că nu trebuie să aibă întotdeauna dreptate, au învățat să aibă încredere să pună întrebări și să învețe prin discuții.

Școala noastră a devenit o școală cunoscută în orașul nostru, fiind una din cele 3 care au obținut titlul de școală eTwinning 2021 și datorită proiectului nostru. Încrederea părinților în școală a crescut, aceștia au experimentat bucuria de a participa la educație și de a avea o activitate comună cu copiii lor. Elevii au cunoscut culturi diferite și au experimentat respect față de elevii din alte țări. Au ajuns să întâlnească profesori din alte țări și să comunice cu aceștia. Am identificat elevii cu diverse talente (pictură, muzică, dans, programare, teatru) și i-am îndrumat să își dezvolte aceste aptitudini înscriindu-se la ateliere de lectură, muzică, dans și actorie.

Proiectul nostru a fost recompensat cu etichete naționale și europene de calitate, a primit premiul I național în Turcia, fiind câștigător din 4 000 de proiecte la categoria 7-11 ani și a fost selectat pentru a fi promovat în Simpozionul Internațional eTwinning. A fost primul meu proiect eTwinning și m-a făcut să mă îndrăgostesc de eTwinning iremediabil. De atunci, am mai desfășurat încă 6 proiecte eTwinning, toate recompensate cu certificate de calitate.

